

**PÁRHUZAMOS PROGRAMAKKREDITÁCIÓS ELJÁRÁS
AZ ORVOS- ÉS EGÉSZSÉGTUDOMÁNY, valamint
A SPORTTUDOMÁNY KÉPZÉSI TERÜLETEN
2013/2014/2015**

**A MAB 2015/9/VI SZ. HATÁROZATA
EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI képzések
AKKREDITÁCIÓS JELENTÉS**

2015. december 11.

Előző akkreditáció: szakonként az indításkori MAB határozat (2004-2010)

Semmelweis Egyetem ETK székhelyén kívül L.U.de.S, Lugano, Svájc	AKKREDITÁCIÓS MINŐSÍTÉS
<i>ápolás és betegellátás</i> alapképzési szak PHYSIOTHERAPY szakirány székhelyen kívül, Luganóban (Svájc) kezdetben angol nyelven, majd olasz nyelven szakindítási MAB határozat: 2009/9/XI/9 – az angol nyelvű képzésre	2015/9/VI/3/5 sz. MAB HATÁROZAT NA (nem akkreditált) A szakirányon a képzés további folytatása – az akkreditációs feltételeknek való megfelelés <i>elégtelen foka miatt</i> – nem támogatott, akkreditáció nem adható.

Az angol nyelven indult, majd 2013 óta és jelenleg is olasz nyelvűként folyó képzésben az oklevelet kiadó Semmelweis Egyetem szakmai, oktatási részvétele messze nem kielégítő, nem érdemi, és a szakmai ellenőrzés módjai, mélysége sem az. A képzés megismert személyi-szakmai feltételei a hazai hasonló képzésekének nem feleltethetők meg, e tekintetben az akkreditációs elvárások nem teljesülnek.

Mindezek okán a képzés, mint a Semmelweis Egyetem által kiadott oklevéllel záródó, angol nyelven megszűnt, és 2013 óta csak olasz nyelven folyó képzés 2015-ben újabb akkreditációt nem kap, további folytatása nem támogatható.

Minőségértékelés

1. A képzési és kimeneti követelményeknek, valamint az akkreditációs feltételeknek való megfelelés

A képzés tartalma

A székhelyen kívül, Luganóban 2009-ben indított angol nyelvű képzés szakmai tartalma azonos a hazai képzésével, a kurrikulum betartását az ismeretátadás és a számonkérés terén a szak vezetése a hazai oktatók szervezett szakmai felügyeletével, kapcsolattartásával igyekszik biztosítani.

Személyi feltételek

A *gyógytornász-fizioterapeuta* szakirány hazai felelőse (*Horváth Mónika* PhD, főiskolai tanár) egyben a koordinátor és kapcsolattartó, mellette a székhelyen kívüli képzés felügyeletét a képzés helyszínén Svájcban *Alessandro Scuotto*, PhD, sebész-belgyógyász, egyetemi tanár látja el.

A tantárgyak felelősei a SE hazai oktatói, MAB elvárás a részvételük az oktatásban is, amit a kezdetekben meg is kíséreltek („*A képzés indulásakor az első évben magyar gyógytornászok oktattak bizonyos tantárgyakat, a svájci kollégák hospitáltak az órákat. Azonban még a luganoi egyetem számára is nagyon váratlanul a svájci hatóságok kiutasították az országból az oktatókat. A hivatalos engedélyeztetési eljárás sokkal bonyolultabb és szigorúbb Svájcban, mint hazánkban, de a luganoi egyetem foglalkozik az ügyel.*”), de nem sikerült fenntartani, így kinti oktatókkal folyik a képzés. A látogató bizottság tapasztalata szerint a **L.U.de.S gyakorlatilag olyan képzőhely, mely összesen 8 főállású oktatót foglalkoztat, s a látogatás idején kizárólag gyógytornászképzést folytatott.** Ugyan a folyó képzést bemutató önértékelésben 47 oktató szerepel, mint „teljes idejű egyetemi alkalmazott”, a L.U.de.S oktatásszervező munkatársának tájékoztatása szerint ez az adat téves. A szakmai tárgyak oktatójaként általában két személy van megnevezve, egyikük orvos végzettségű minősített szakember, aki szerződés keretében a tantárgy oktatásának helyi felelőse; a másik gyógytornász (általában BSc, három esetben MSc) végzettségű oktató, doktori fokozattal egyikük sem rendelkezik. Az alapozó tárgyak oktatói általában a feladatra szerződéssel alkalmazott egészségügyi szakemberek (pl. az *anatómia* tantárgyat egy nyugdíjas sebész oktatja, aki az olaszországi Como-ban folytat magánpraxist).

Infrastrukturális feltételek

Az intézet két épületében mind az elméleti, mind a gyakorlati képzés feltételei adottak. Az előadótermek felszereltsége megfelelő, az elméleti oktatást szolgáló audio-vizuális eszközök rendelkezésre állnak. A gyakorlótermek betegvizsgáló ágyakkal és a mozgatórendszer vizsgálatához szükséges eszközökkel jól ellátottak, a hallgatók szabad idejükben használhatják a kijelölt demonstrációs termet gyakorlásra és a vizsgákra való felkészülésre.

A Lugano-Pregassona székhelyű épületben a földszinten betegbemutatásra, vizsgálatra és kezelésre alkalmas rendelők segítik a hallgatók felkészülését az önálló munkára, a szakmai készségek fejlesztésére. A rendelőkben a hallgatók ambuláns betegeket vizsgálhatnak és kezelhetnek oktatói felügyelet mellett. A

rendelők felszereltsége megfelel a szakmai igényeknek. Az épületben tudományos kutatásra alkalmas helyiségek és eszközök (pl. talpnyomás mérő platform, járás elemzésre alkalmas kamerával és megfelelő szoftverrel) biztosítanak lehetőséget a hallgatók bekapcsolódására a tudományos igényű programokba.

A 3-as és 4-es szintű betegellátó intézményben töltendő területi gyakorlatok megfelelőségének megítéléséhez a látogató bizottság számára nem volt elég információ. Az önértékelésben leírtak szerint a klinikai szakmai gyakorlatok helyszíneinek kiválasztásáért a L.U.de.S. vállalja a felelősséget. A szóbeli tájékoztatás és az írásos önértékelés szerint a hallgatók állampolgárságuknak megfelelő intézetekben töltik a gyakorlatot (svájci, olasz, francia). Az intézmény számos kórházzal, rendelőintézettel, oktatási intézménnyel stb. áll kapcsolatban.

A képzési létszám és kapacitás

A székhelyen kívüli, svájci képzésben az eddig indult három évfolyamban fokozatosan nőtt a létszám (19 » 51 » 61). Az angol nyelvű képzés 2015. évi teljes megszűnésével átálltak az olasz nyelvűre, de a mérsékelt kereslet következtében az elmúlt időszakban gyakorlatilag itt is minden jelentkezőt felvettek, a jelenleg működő három évfolyamon az összesített hallgatói létszám 176 fő. Formálisan felvételi vizsgáztatás működik, az olasz nyelvű, feleletválogatós tesztkérdésekből összeállított felvételi teszt kémiai, matematikai, biológiai, logikai és kulturális ismereteket kér számon. Az olasz nyelven összeállított felvételi teszt angol változatával nem rendelkeztek.

2. A képzési folyamat és eredményeinek elemző értékelése

A kurzusok jellege, módszertana

Az angol nyelvű képzés a 2015-ben (a bizottság látogatásának idejében) záróvizsgáló hallgatókkal gyakorlatilag megszűnt, az elmúlt három esztendőben újra már nem indult. Érdeklődés olasz nyelvű képzés iránt természetesen jelentkezett, így az oktatás ma már kizárólag e nyelven folyik, a bizottság látogatása során is csak olasz nyelvű gyakorlati és elméleti órák látogatására volt lehetőség. A látogatás során a társalgást tolmács segítette, mivel az oktatók (egy gyógytornász–osteopathias BSc végzettségű szakember kivételével) nem beszéltek angolul.

A hallgatói véleményeket tükröző (angol nyelvű) kérdőív eredménye (35 válaszadó) a képzés színvonalát illetően pozitív. A kérdőív a 38-as létszámú végzős évfolyam hallgatóihoz biztosan eljutott, az ő véleményük biztosan tükröződik benne. Velük, tekintettel arra, hogy záróvizsgájuk a látogatás napján és az azt követő napon zajlott, nem lett volna szerencsés találkozást és beszélgetést szervezni. A többi évfolyam hallgatóival – akik a ma már kizárólag olasz nyelven folyó képzésben vesznek részt – közvetlenül nem, csak tolmács útján lehetett volna beszélni.

Értékelés és ellenőrzés

A tájékoztatás szerint az angol nyelvű képzésben a záróvizsga tesztkérdéseket a hazai képzés (Simmelweis Egyetem, ETK, ABE – gyógytornász szakirány) vezetése állította össze és ők javították a dolgozatokat. Ez a továbbiakban, az olasz nyelvű képzésben, nyilván az angoltól fordítással oldható csak meg. A tervek szerint az olasz nyelven folyó képzések záróvizsgálóin a SE oktatói tolmács segítségével fognak részt venni. Bár a L.U.de.S keretében az elnöknő személyi titkárnőjeként is működő tolmács a szakterület szaknyelvét jól beszéli, az általa tolmácsolással segített záróvizsgáztatás a gyakorlatban nem tűnik működőképesnek. Nem valószínűsíthető, hogy az olasz nyelvű képzés és vizsgáztatás vonatkozásában a SE megfelelő minőségi kontrollt tudna biztosítani.

A képzés eredményessége, hallgatói létszámadatok, tehetség gondozás

A székhelyen kívül Luganóban, 2009 februárjában indult képzést elkezdő 19 hallgatóból 13-an szereztek oklevelet, ez közel 70%-os arány. 2012/13-ban már nem indult új évfolyam az angol nyelvű képzésben, az utolsó angol nyelven folyt képzés hallgatói 2015. áprilisban záróvizsgáztak.

3. Minőségbiztosítás, minőségfejlesztés rendszere és eredményei

A szak/szakirány „gazdája”, menedzselése, belső, rendszeres minőségbiztosítás, DPR

A minőségbiztosítás folyamata kérdéses a szakmai képzésben. Az oktatók, és a gyakorlóléhelyek döntő többsége olasz, az oktatás nyelve olasz. Az oktatók a magyar tantárgyfelelősökkel általában interneten (ritkán személyesen), angol nyelven, vagy (jellemzően) tolmács segítségével tudnak kapcsolatot tartani. A személyes kapcsolat biztosnak a záróvizsgán látszik, ahol a bizottság elnöke a Semmelweis Egyetem oktatója.

Ez a luganoi intézmény nem vehető össze a Magyarországon működő egyetemekkel. A Svájcban folyó felsőoktatást szabályozó törvények és rendeletek ismerete hiányában nagyon nehéz (gyakorlatilag lehetetlen) a *L.U.de.S*-t, mint intézményt besorolni, illetve magyarországi megfelelőjét meghatározni. A *L.U.de.S* a svájci egyetemek listáján nem szerepel⁵. Az önértékelési dokumentum szerint a svájci törvényi keretek lehetőséget biztosítanak arra, hogy egy oktatásra specializálódott vállalkozás „magánegyetem” elnevezést használjon, s „szabadon gyakorolja a kutatás és oktatás” jogát szövetségi szinten, természetesen fizetőképes kereslet esetén. Csak a 2014 decemberében életbelépett új felsősoktatási törvény írja elő Svájcban a képzések akkreditációját kötelező jelleggel, de azok a „magánegyetemek”, amelyek jelenleg akkreditációval nem rendelkeznek (köztük a *L.U.de.S*), **8 év** türelmi időt kaptak arra, hogy a Szövetségi Akkreditációs Bizottságnál akkreditációt szerezzenek.

4. A szakirány összefoglaló értékelése (jelen, jövő)

A MAB a látogató bizottság tapasztalatainak összegzésével arra az álláspontra helyezkedik, hogy az angol nyelven korábban folytatott képzés minőségének, megfelelőségének jellemzésére a képzés körülményeiről fentebb írtak a mérvadók.

A jövőt illetően ugyanakkor megállapítja, hogy az olasz nyelven folyó képzés során a szak képzési és kimeneti követelményeinek teljesítéséről **a Semmelweis Egyetem úgy állítana ki oklevelet, hogy nem tudja sem szavatolni, sem közvetlenül értékelni az oktatás tartalmát, annak minőségét, a hallgatók tudásának megfelelőségét, és ténylegesen nem vesz (nem vehet) részt a képzésben.**

Javaslat, ajánlás

A képzés jelenlegi viszonyainak, s az akkreditáció megvonásának ismeretében javasolt annak újragondolása, hogy vállalható-e a *L.U.de.S* gyógytornász képzése esetében a Semmelweis Egyetem oklevelének kibocsátása, nem fenyegeti-e ezáltal presztízsveszteség a nemzetközi szinten is elismerésnek örvendő egyetemet.

⁵ https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_universities_in_Switzerland